

Dosarul nr.2ra-2001/16

Instanța de fond: Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău – S. Iorgov

Instanța de apel: CA Chișinău – N. Vascan, E. Fistican, V. Negru

ÎNCHEIERE

28 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

În componentă:
Președintele completului,
judecători

Svetlana Filincova,
Dumitru Mardari, Maria Ghervas,

soluționând chestiunea referitoare la admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Lilia Pascal în interesele Elenei Iacovleva,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Ciaban Maria împotriva Elenei Iacovleva privind declararea nulității testamentului din 01.09.2011 și declararea nulă a cererii Eugeniei Borohovici din 22.06.2011 cu privire la anularea testamentului din 28.01.2011,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2016,

C O N S T A T Ă :

La 09 noiembrie 2011 Ciaban Maria s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Iacovleva, solicitând recunoașterea nulității testamentului din 01.09.2011, întocmit de către Borohovici Eugenia în folosul Elenei Iacovleva. (f.d. 5)

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că a avut grijă și a întreținut-o pe Borohovici Eugenia, anul nașterii 1941, în jur de doi ani. Ea făcea curat în apartamentul Eugeniei Borohovici, mergea la cumpărături, procura medicamente, achita vizitele medicilor și surorilor medicale, precum și achita toate serviciile comunale. Borohovici Eugenia se afla la întreținerea sa și nu cheltuia pentru sine nici un ban.

A menționat, că la inițiativa Eugeniei Borohovici, la 28.01.2011, a perfectat pe numele său un testament la notarul Maria Colomeeț. Ulterior, în luna iunie 2011 ea a observat careva devieri în comportamentul Eugeniei Borohovici. O dată a găsit-o căzută de pe pat. Ea nu o reconștea, vorbea cu morții, recunoscându-i ca fiind vii, nimic nu înțelegea, nu se orienta în spațiu.

La 13.09.2011, Borohovici Eugenia a decedat în urma unei come cerebrale. După decesul acesteia, ea a aflat că Eugenia Borohovici, a testat apartamentul Elenei Iacovleva.

Consideră că, Borohovici Eugenia, anulînd testamentul pe numele său și întocmind un nou testament pe numele Elenei Iacovleva nu își dădea seama de acțiunile sale și nu le putea dirija în virtutea stării sale de sănătate.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamanta Ciaban Maria a depus o cerere de completare a cerințelor din acțiune, solicitînd recunoașterea nulă a cererii Eugeniei Borohovici din 22.06.2011 cu privire la anularea testamentului din 28.01.2011 (f.d. 30)

Prin încheierea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 19 decembrie 2011 s-a dispus de a aplica sechestru pe apartamentul 20 din bd. Moscovei nr. 20/3 în mun. Chișinău, care a aparținut cu drept de proprietate Eugeniei Borohovici. (f.d. 39, vol. I)

Prin hotărârea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 11 iunie 2015 s-a admis acțiunea Mariei Ciaban. S-a declarat nul testamentul din 01.09.2011 întocmit de Eugenia Borohovici pe numele Elenei Iacovleva și cererea Eugeniei Borohovici din 22.06.2011 cu privire la anularea testamentului din 28.01.2011. Sechestru asupra apartamentului nr. 20 din bd. Moscova nr. 20/3 aplicat prin încheierea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 19.12.2011 se va anula la ziua intrării hotărîrii în vigoare. (f.d. 172, 175-178, vol. II)

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 02 iulie 2015 avocatul Lilia Pascal, în interesele Elenei Iacovleva a contestat-o cu apel, solicitînd casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărîri, prin care acțiunea reclamantei să fie respinsă. (f.d. 180, 185-188, vol. I)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2016 s-a respins apelul declarat de către Iacovleva Elena și s-a menținut hotărîrea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 11 iunie 2015. (f.d. 231-237)

Instanța de apel a stabilit că, prin testamentul nr. 158 din 28.01.2011 Eugenia Borohovici a testat toată averea ce-i aparține, Mariei Ciaban, iar prin cererea din 22.06.2011 Borohovici Eugenia a anulat testamentul eliberat pe numele Ciaban Maria.

De asemenea, a stabilit că, prin testamentul nr. 6820 din 01.09.2011 Borohovici Eugenia a testat toată averea sa Elenei Iacovleva, ia la data de 13.09.2011, Borohovici Eugenia a decedat, fapt confirmat prin certificatul de deces nr. 3437.

Ciaban Maria s-a adresat în instanța de judecată solicitînd declararea nulității testamentului din 01.09.2011 și declararea nulă a cererii Eugeniei Borohovici din 22.06.2011 cu privire la anularea testamentului din 28.01.2011, precum și dispunerea efectuării unei expertize psihiatrice legale postumă.

Urmare efectuării expertizei psihiatrice legale postume, experții în concluzia expusă în raportul nr. 147 f/f-2012 din 13.09.2012 au constatat că, în perioada întocmirii testamentului la 01.09.2011, Borohovici Eugenia se afla în stare de demență senilă, caracterizată prin diminuarea memoriei, dezorientare în spațiu și timp, incapacitatea de a cunoaște persoanele apropiate, ce o lipsea de capacitatea de a înțelege acțiunile sale și de a dirija cu ele. La data de 01.09.2011 Borohovici Eugenia nu putea acționa cu discernământ. Faptul că Borohovici Eugenia era bolnavă se constată și prin înscrisurile din cartela medicală a acesteia.

Fiind dispusă o nouă expertiză, comisia de expertizare a prezentat procesul-verbal nr. 4 f/f-2015 din 15.01.2015, privind imposibilitatea întocmirii unui raport de expertiză psihiatrico-legală. Astfel, concluzia expertizei referitoare la starea ei psihică în perioada anilor 2010-2011, precum și discernământul în perioada întocmirii testamentului din 28.01.2011 și semnării cererii din 22.06.2011 nu poate fi emisă,

deoarece lipsesc datele obiective confirmate despre prezența sau lipsa modificărilor de personalitate și dereglărilor psihice (datele din fișa medicală ambulatorie), iar declarațiile martorilor sunt contradictorii.

Instanța de apel cât și instanța de fond au ajuns la concluzia că la momentul întocmirii testamentului pe numele Elenei Iacovleva, precum și a cererii din 22.06.2011 cu privire la anularea testamentului din 28.01.2011, Bogorovici Eugenia nu-și dădea seama de acțiunile sale și nu a acționat cu discernământ.

Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, la 01 iulie 2016 avocatul Lilia Pascal, în interesele Elenei Iacovleva a declarat recurs, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă. (f.d.2-8, vol. II)

În motivarea recursului reprezentantul recurenteii a invocat că instanța de apel, cât și instanța de fond eronat și unilateral au examinat litigiul apărut între Ciaban Maria și Elena Iacovleva, ajungând la o concluzie neîntemeiată și ilegală.

Conform prevederilor art. 434 alin. (1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 25 mai 2016.

Astfel, cererea de recurs, depusă la 01 iulie 2016, confirmă exercitarea căii de atac în termen. (f.d. 2-3, vol. II)

Analizând materialele dosarului prin prisma temeiurilor invocate în cererea de recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia că recursul declarat de către avocatul Lilia Pascal, în interesele Elenei Iacovleva nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În speță, Colegiul menționează că recursul în cauză conține obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a acestora, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă reprezentantul recurenteii și respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) CPC au caracter de concretizare a motivului de recurs, determinând cazurile concrete în prezența cărora se consideră că normele de drept material și procedural au fost încălcate sau eronat aplicate, astfel că recursul exercitat conform secțiunii a 2-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Alin. (4) al aceluiași articol stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, călăuzindu-se de art. 440 CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume la lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În legătură cu cele constatate, examinând argumentele cererii de recurs prin prisma normelor legale ce reglementează relațiile dintre părți, ținând cont de actele anexate la dosar, se constată că recursul înaintat de avocatul Lilia Pascal, în interesele Elenei Iacovleva împotriva deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 CPC completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DISPUNE:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către avocatul Lilia Pascal, în interesele Elenei Iacovleva împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2016, în pricina civilă la acțiunea Mariei Ciaban împotriva Elenei Iacovleva privind declararea nulității testamentului din 01.09.2011 și declararea nulă a cererii Eugeniei Borohovici din 22.06.2011 cu privire la anularea testamentului din 28.01.2011.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului

Svetlana Filincova

Judecători

Dumitru Mardari

Maria Ghervas